

Andrzej Wiśniewski

"Ustawowe prawo odstąpienia od umowy wzajemnej", A. Klein, Wrocław 1964 : [recenzja]

Palestra 9/3(87), 64

1965

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

procesu karnego S. Kalinowskiego, wydanego w 1957 i 1961 r.) zainteresuje także niewątpliwie praktyków.

Układ książki jest dostosowany do systematyki wykładu tego przedmiotu.

Autor omawia na wstępie pojęcie, rodzaje i cechy czynności procesowych, charakteryzuje poszczególne czynności procesowe oraz różne rodzaje orzeczeń, przedstawia także problematykę kosztów sądowych. Dalsze wywody dotyczą kolejno odpowiednich stadiów procesu karnego, a więc śledztwa, dochodzenia, problematyki związanej z aktem oskarżenia, czynności przygotowawczych do rozprawy głównej, części wstępnej rozprawy, przewodu sądowego, głosów stron, wydania i uzasadnienia wyroku, zażalenia, rewizji i rewizji nadzwyczajnej, wznowienia postępowania, wreszcie postępowania wykonawczego.

W książce omówione jest także postępowanie w sprawach nieletnich, przywrócenie praw i zatarcie skazania, postępowanie w sprawach karno-administracyjnych, odszkodowanie za niesłuszne skazanie lub oskarżenie, postępowanie w wypadku zaginięcia lub zniszczenia akt, wydawanie przestępców, postępowanie nakazowe, postępowanie doraźne, postępowanie w sprawach o przestępstwa skarbowe oraz postępowanie pojednawcze w sprawach z oskarżenia prywatnego.

Książka zawiera także obszerny wykaz literatury obejmującej zagadnienia poruszone w podręczniku.

*

A. Klein: *Ustawowe prawo odstąpienia od umowy wzajemnej. Prace Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego. Wrocław 1964 r., s. 224.*

Praca jest monograficznym opracowaniem problematyki związanej z prawem odstąpienia od umowy wzajemnej, przyznanym stronie w art. 250—253 k.z., a utrzymanym z pewnymi modyfikacjami w art. 491—497 kodeksu cywilnego. Prawo to autor nazywa umownym prawem odstąpienia od umowy wzajemnej, mimo że dziś przyznaje się stronom prawo odstąpienia od umowy z mocy samej ustawy również i w innych wypadkach. Jednakże — zdaniem autora — takie ujęcie tematu uzasadnione jest tym, że prawo odstąpienia od umowy wzajemnej według wymienionych wyżej przepisów zostało ukształtowane historycznie w nawiązaniu (a zarazem i w przeciwstawieniu) do umownego prawa odstąpienia od umowy oraz że prawo to jest praktycznie najdonioślejszym ustawowym prawem odstąpienia od umowy wzajemnej, w dodatku ujętym ogólnie w stosunku do wszelkich zobowiązań wzajemnych.

Rozważania dotyczące instytucji ustawowego prawa odstąpienia od umowy wzajemnej, mimo że w zasadzie dotyczą stanu prawnego określonego w kodeksie zobowiązań, uwzględniają w szerokim zakresie także nowy stan prawny. Autor bowiem opierał się przy pisaniu pracy na projekcie kodeksu cywilnego z 1961 r., którego postanowienia w omawianej materii przyjęte zostały bez zmian w obowiązującym kodeksie.

Po przedstawieniu rysu historycznego omawianej problematyki autor omawia przedmiotowy zakres zastosowania ustawowego prawa odstąpienia od umowy, przesłanki powstania takiego prawa i jego powstanie, uprawnienie do bezzwłocznego wypowiedzenia, treść i charakter odstąpienia od umowy oraz uprawnienia do bezzwłocznego wypowiedzenia zobowiązania, wygaśnięcie prawa do odstąpienia od umowy, sytuację prawną strony przed skorzystaniem z prawa odstąpienia, podmiot prawa odstąpienia umowy, wykonanie tego prawa oraz skutki wykonania prawa odstąpienia.